

ap
da

AGÈNCIA ANDORRANA DE
PROTECCIÓ DE DADES

MEMÒRIA ANUAL

2018

INDEX

03 PRESENTACIÓ

06 L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

- Què és i com funciona?
 - *Els recursos humans de l'Agència*
- Funció consultiva
- Funció de control
 - *Drets personalíssims*
- Denúncies
- Registre públic d'inscripció de fitxers
- Plana web

20 DIFUSIÓ DELS PRINCIPIS DE PROTECCIÓ DE DADES

- Dia Europeu de Protecció de Dades 2018
- L'Agència als mitjans
- Accions formatives.

24 LEGISLACIÓ EUROPEA

Consell d'Europa i RGPD

- Entrada en vigor del RGPD i actuacions dutes a terme per l'Agència.
- Consell d'Europa: estructura, novetats i publicacions.

29 FÒRUMS INTERNACIONALS

- Conferència Internacional.
- Conferència de Primavera.
- L'Associació de la Francofonia en Protecció de Dades (AFAPDP) i la Xarxa Iberoamericana de Protecció de dades (RIPD).

33 PERSPECTIVES I PRIORITATS DE L'AGÈNCIA

35 ANNEX: DIA EUROPEU DE PROTECCIÓ DE DADES

PRESENTACIÓ

JOAN CRESPO I PIEDRA

Cap de l'Agència andorrana de protecció de dades

L'elaboració i aprovació d'aquesta Memòria anual, i la seva publicació, suposa el **compliment del mandat imposat a l'Agència Andorrana de protecció de dades en la seva Llei de creació**, i és al seu torn un mitjà per a fer arribar a la ciutadania andorrana i a les Administracions i Institucions Públiques d'Andorra el coneixement sistematitzat de quantes accions ha dut a terme durant l'exercici 2018 l'Agència per a assegurar de la forma més eficaç possible l'exercici del dret fonamental de tota persona al manteniment de la seva privacitat dins del seu àmbit de competències.

La Memòria 2018 reflexa les **actuacions desenvolupades per l'Agència per a aconseguir aquest objectiu**, i aquesta s'estructura formalment distribuïnt, en àmbits temàtics i cronològics, l'activitat desplegada al llarg de l'any incloent els quadres-resum estadístics que faciliten la visió panoràmica dels resultats obtinguts en les diverses àrea d'actuació.

Els països de l'espai econòmic europeu **han reforçat la protecció de les dades personals dels seus ciutadans i han aprovat normes harmonitzades i actualitzades**. En la Memòria 2018 ens hem de referir al REGLAMENT (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i a les tasques de preparació per a l'adequada aplicació pel que respecta a l'àmbit territorial d'aplicació.

Ha estat un any on l'Agència, a més del seu treball ordinari resolent les consultes concretes que en aquesta matèria li plantegen els ciutadans i les Administracions Públiques, ha dedicat un **esforç intens a informar i sensibilitzar a sobre les obligacions que el nou Reglament els imposa**, com país tercer.

En aquesta mateixa línia d'activitat, personal de l'Agència ha participat en múltiples **accions de difusió i formació** destinades a donar a conèixer a la ciutadania els nous drets reconeguts en el Reglament General i a expandir una consciència pública sobre el valor de la privacitat,

Assenyalem finalment que, un any més, tot el treball de l'Agència que en aquesta Memòria de l'any 2018 queda reflectit, tant en la seva funció consultiva com en la seva actuació com a autoritat de control, s'ha desenvolupat amb la **finalitat d'assolir un equilibri real entre l'exercici fonamental a la protecció de dades i el d'altres drets mereixedors d'igual respecte**, tot això en el si d'una societat que es vol tecnològica, i que es mostra altament exigent amb l'observança del seu drets democràtics, interactuant amb unes Administracions Públiques normativament encaminades a una actuació predominantment electrònica.

En definitiva, l'objectiu principal al llarg d'aquest any 2018 ha estat donar a conèixer a les entitats les novetats introduïdes per la nova normativa europea, en relació amb la forma de tractar la informació personal, i formar-les per poder-ne afrontar el seu compliment. En la tasca de suport, s'ha posat molt d'èmfasi en dos punt clau: d'una banda, a **sensibilitzar les entitats** perquè coneguin les novetats i la necessitat que es comprometin amb els seus usuaris, és a dir amb les persones de les quals tracten les dades; i, d'altra banda, en el fet que els responsables del tractament no poden pensar en el dret a la protecció de dades com un dret aïllat, atès que l'evolució de les tecnologies, la globalització i la tecnificació de la societat, entre d'altres, **han convertit el dret a la protecció de dades en un instrument central per protegir el conjunt de drets i llibertats de les persones**, des de la intimitat o la pròpia imatge fins a la salut o la llibertat d'expressió.

Esperem que la informació facilitada en aquesta Memòria 2018 sigui suficient per a permetre un anàlisi raonat sobre el grau d'assoliment dels objectius de l'Agència andorrana de protecció de dades, això és: **garantir**, en el seu àmbit de competència, **una ponderada aplicació de la normativa sobre protecció de dades per a fer efectiu el dret fonamental de la ciutadania** d'Andorra al respecte de la seva privacitat en les seves relacions amb les empreses i les Administracions Públiques.

Finalment, vull recordar al lector que aquesta Memòria no pretén ser exhaustiva, sinó posar en unes línies les tendències, els fets més destacats, les inquietuds, i les esperances també, recordant que l'equip de professionals de **l'Agència sempre està disponible per tal d'aportar les precisions que siguin necessàries**: equip de persones al que vull expressar el meu reconeixement, doncs a l'entorn del seu talent i esforç, ha contribuït al bon funcionament i al repte de mantenir un ritme intens de treball; un repte que ha assumit, amb gran professionalitat i que hem gestionat amb fermesa i dedicació.

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

1. QUÈ ÉS I COM FUNCIONA?

L'Agència Andorrana de Protecció de Dades és, d'acord amb allò disposat a l'art. 38 de la Llei 15/2003, de 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals, **l'organisme independent que té per objecte garantir els drets a la protecció de les dades personals i d'accés a la informació que hi està vinculada**. El mateix article, qualifica l'Agència Andorrana de Protecció de Dades com una institució de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins, amb plena autonomia orgànica i funcional, que actua amb objectivitat i plena independència de les administracions públiques en l'exercici de les seves funcions i es relaciona amb el Govern per mitjà del departament que es determina per aquest.

Potestats de l'Agència:

- a) Vetllar pel compliment d'aquesta Llei.
- b) Gestionar el Registre Públic d'Inscripció de Fitxers de Dades Personals.
- c) Publicar anualment la llista de països amb protecció equivalent, conforme al que estableix l'article 36 d'aquesta Llei.
- d) Exercir la potestat inspectora i de sanció per a les infraccions que es tipifiquen en el capítol cinquè d'aquesta Llei.
- e) Proposar les millores en la normativa de protecció de dades personals que consideri convenientes.

(art. 40 de la Llei 15/2003)

És a dir, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades és una **institució independent** que vetlla perquè les dades personals dels ciutadans siguin tractades, tant per part de les organitzacions privades com de les administracions públiques, **garantint el dret fonamental a la protecció de les dades personals.**

Per assolir els objectius, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades desenvolupa diverses funcions:

- tramita els expedients d'inscripció, modificació i supressió de **fitxers** de dades personals de naturalesa privada;
- **difon** bones pràctiques en el tractament de les dades personals;
- **informa** a les persones físiques sobre els seus drets i procedeix a la tramitació dels expedients administratius quan aquests drets no són atesos;
- **desenvolupa** projectes d'adaptació i canvis d'hàbits en el tractament de les dades personals tant per a entitats de caràcter privat com per a les administracions públiques; assessora a les entitats privades i a les administracions públiques en el tractament de les dades personals;
- **forma** els responsables del tractament en tots els procediments d'adaptació a la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals;
- instrueix els **expedients** administratius d'infracció comesos per entitats de naturalesa privada i pública;
- organitza **conferències i xerrades** formatives adreçades als ciutadans i les a escoles.

ELS RECURSOS HUMANS

CAP DE L'AGÈNCIA

Designat pel Consell General (per majoria qualificada en primera votació, o per majoria absoluta en una segona volta) per un període de quatre anys. Aquest nomenament es pot renovar al final de cada període.

INSPECTORS

Designats amb la mateix procediment, majories i durada que el Cap de l'Agència.

ADMINISTRACIÓ

Personal de l'Agència

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

2. FUNCIÓ CONSULTIVA

En l'exercici de la seva funció consultiva, l'Agència dóna resposta a les consultes que formulen les **persones físiques o jurídiques, així com les entitats i administracions públiques**, respecte als dubtes que els sorgeixen arran dels tractaments de dades del seu àmbit d'actuació.

Al llarg d'aquest 2018, s'han formulat un **total de 1.747 consultes** a l'Agència Andorrana de Protecció de Dades, que suposa un increment respecte a la xifra registrada l'any anterior (1.556). La principal via de recepció de les consultes ha estat per correu electrònic (44%), tot i que les consultes telefòniques s'han mantingut pràcticament al mateix nivell (43%) que en l'exercici de 2017. Les visites presencials també han mantingut la progressió que es va apreciar al 2017 i representen aquest any un 13% de les consultes rebudes.

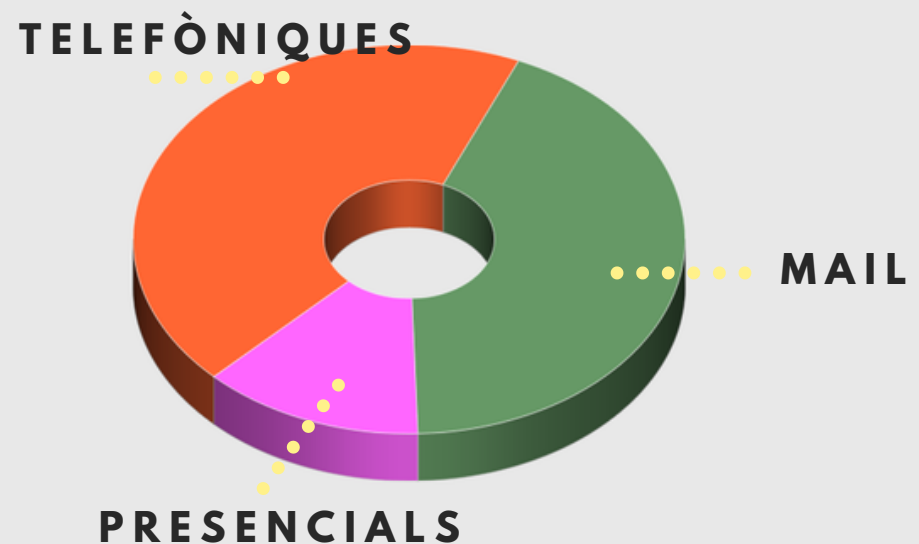
La majoria de les consultes han estat **formulades majoritàriament a nivell particular**, mentre que les provinents de les administracions públiques han estat 223.

A partir de les consultes s'han redactat 126 informes (41.5% més que el 2017).

S'entén per informe la resposta escrita a les **consultes sobre una qüestió concreta en relació a la protecció de dades de caràcter personal**. Aquests han tractat diverses temàtiques: tràmits de declaració de fitxers, la videovigilància, ús d'imatges de menors en centres educatius, la cessió i/o comunicació de dades a altres empreses, les transferències internacionals de dades, l'aplicació del RGPD a Andorra, com exercir els drets d'accés, de supressió, de cancel·lació i d'oposició, entre d'altres.

26 dels informes responen a peticions de les administracions públiques, 20 referents a disposicions normatives i 6 sobre projectes de llei i possibles acords internacionals.

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

3. FUNCIÓ DE CONTROL

Per complir amb la seva funció de control, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades té atribuïda la potestat d'inspecció. Així, es duen a terme una sèrie d'actuacions per **verificar el compliment de la normativa per part dels responsables** de fitxers de dades personals.

La Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades, en el seu article 41, preveu que es puguin examinar els equips físics i lògics utilitzats per al tractament de les dades, així com accedir als locals on estiguin instal·lats. Les inspeccions poden ser d'ofici o bé com a conseqüència d'una denúncia. Es pot requerir la documentació que es consideri necessària o també es poden fer inspeccions de manera presencial, en cas que la documentació aportada es consideri insuficient, al lloc on es tracten les dades, o bé on presumptament s'hagin produït els fets objecte d'investigació.

L'Agència té per imperatiu legal **iniciar els procediments d'investigació de totes les denúncies presentades** per qualsevol persona interessada i incoar els expedients administratius en cas que es consideri vulnerat el dret fonamental a la protecció de dades personals.

En l'exercici de la funció de control, l'Agència declara l'existència o no d'infraccions, insta als responsables i als prestadors de serveis a que adeqüin el tractament de dades a la legislació vigent i, si escau, exerceix la potestat sancionadora amb els expedients administratius corresponents, tot això d'acord amb els procediments previstos al Codi de l'Administració.

Així es vetlla pel correcte **compliment de la legislació sobre protecció de dades i es controla l'aplicació dels drets d'informació, accés, rectificació, supresió i oposició**. Aquests procediments impliquen necessàriament que a la persona que reclama se li hagi denegat, totalment o parcial, l'exercici dels seus drets.

durant l'any 2018 l'Agència ha tramitat

16

expedients administratius

ELS DRETS PERSONALÍSSIMS

	Accés	Rectificació	Supressió	Oposició
Interessat	Dret a ser informat de l'existència de fitxers que continguin dades sobre un mateix i la seva finalitat.	Dret a que es corregeixin les dades quan aquestes no es corresponguin amb la realitat.	Dret a deixar de constrar en un fitxer de dades.	Dret a que les dades no es comuniquin a un tercer.
Responsable	5 dies hàbils desde la sol·licitud escrita per contestar de forma CLARA i INTEL·LIGIBLE.	1 mes per a modificar les dades. Si les mateixes s'han comunicat a un tercer, aquest també haurà de corregir-les.	1 mes per respondre. Si s'accepta les dades queden bloquejades i només a disposició de les administracions i els tribunals fins que prescrivin.	15 dies per comunicar la recepció de les dades a l'interessat. Aquest disposa d'un mes per oposar-se a la transferència.

ELS DRETS PERSONALÍSSIMS

Les causes i els supòsits de denegació d'aquests drets són exclusivament els disposats per llei.

TOTES LES DENEGACIONS es poden RECÓRRER davant
l'AGÈNCIA ANDORRANA de PROTECCIÓ de DADES,
que AVALUARÀ la possible INFRACCIÓ
i en TRAMITARÀ l'EXPEDIENT ADMINISTRATIU
de CONFORMITAT amb els PROCEDIMENTS d'INSPECCIÓ i
SANCIÓ.

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

4. DENÚNCIES

Les denúncies són les **reclamacions personalíssimes presentades per persones físiques per actes que podrien ser contraris a la normativa de protecció de dades personals** i, per tant, podrien comportar alguna de les infraccions previstes a la Llei 15/2003. Aquest any s'han tramitat un total de 16 denúncies, dues més que l'any anterior.

Els motius de les denúncies han estat diversos, entre els que destaquen l'ús i apropiació de dades personals, la difusió de les mateixes a través de xarxes socials, l'accés il·legítim a dades sensibles, o l'ús indegut de les dades d'un client per part d'un treballador, entre d'altres qüestions.

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

5. REGISTRE PÚBLIC D'INSCRIPCIÓ DE FITXERS

El Registre Públic d'Inscripció de Fitxers és un **òrgan, que depèn de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades**, la missió del qual és vetllar per la publicitat de l'existència dels fitxers de dades de caràcter personal i dels tractaments de dades per permetre que qualsevol persona pugui conèixer l'existència d'un determinat tractament de les seves dades personals, la finalitat i la identitat del responsable del fitxer, per així fer possible l'exercici dels ciutadans dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació regulats per la Llei 15/2003.

És per això que **tots els fitxers de dades personals s'hi han d'inscriure.**

El responsable del fitxer ha de **declarar el fitxer mitjançant una notificació i els inspectors de l'Agència revisen que es compleixin els requisits** establerts per la Llei, proposant al cap de l'Agència acceptar o rebutjar la inscripció. Malgrat això, la inscripció d'un fitxer té caràcter declaratiu i no prejutja que s'hagin satisfet tots els requisits exigits per la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades.

Tots els tràmits de registre són **gratuïts** i el Registre d'Inscripció de Fitxers de dades personals **és d'accés públic, general i gratuït**, i es pot consultar a través de la plana web de l'Agència www.apda.ad.

Els organismes públics i les administracions no han de declarar els fitxers a l'Agència, sinó que la regulació d'aquests fitxers es preveu mitjançant la **publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra**.

A 31 de desembre del 2018, constaven **inscrits un total de 3.806 fitxers** dels quals 412 suposen noves inscripcions de l'any 2018. Durant aquest s'han produït 561 tràmits davant aquest òrgan, fet que suposa un augment del 23% respecte a l'any anterior.

En general, la xifra de fitxers de dades personals s'ha mantingut amb un **creixement estable respecte a anys anteriors**. Així mateix, es mantenen estables els tràmits de supervisió de la inscripció de fitxers de naturalesa pública.

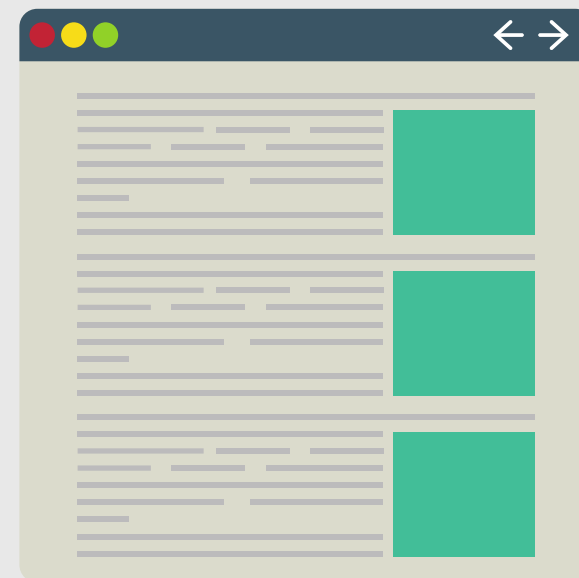
▶ **561 tràmits** = 412 inscripcions + 63 modificacions + 9 supressions + 18 retirades + 59 pendents ◀

L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

6. LA PLANA WEB:

El web de l'Agència (www.apda.ad) és un excel·lent **mitjà de consulta i d'informació en referència a la protecció de dades personals**, tant per donar resposta a les preguntes que es plantegen els ciutadans com a aquelles que es formulen els responsables del tractament de dades personals.

El Portal Jove (www.portaljove.apda.ad) està destinat a facilitar tot tipus d'informació i **consells pràctics a joves, pares i educadors**. És una prioritat de l'Agència andorrana de protecció de dades conscienciar als joves sobre la necessitat de protegir les pròpies dades personals al tractar-se d'un dels col·lectius que més risc presenten de veure vulnerats els seus drets.

APDA.AD

41.785 VISTES

66.895 DESCÀRREGUES

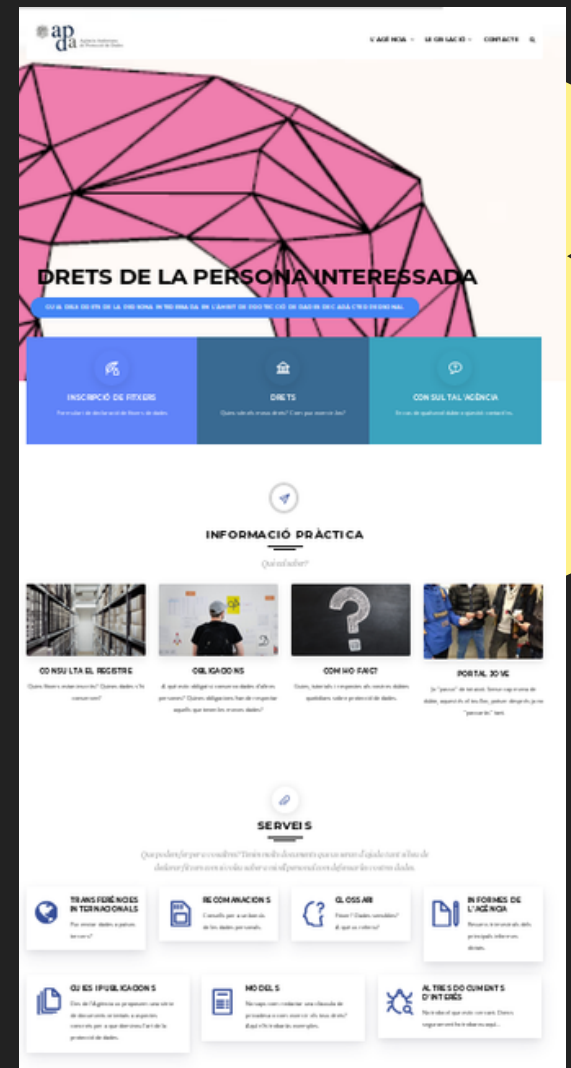
Els documents més descarregats de la nostra plana web han estat la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals, i el Reglament de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades, la Recomanació sobre videovigilància, tutorial per a la inscripció de fitxers i el dictàmens sobre les xarxes socials en línia.

PORTALJOVE.AD

40.869 VISTES

58.597 DESCÀRREGUES

Entre els documents descarregats destaquen la publicació Facebook per a educadors, la Guia per a educadors, Ser adolescent a l'era digital, Guia sobre cyberbulling, Com protegir la vostra identitat a Facebook.

DIFUSIÓ DELS PRINCIPIS DE PROTECCIÓ DE DADES

Una de les principals missions de l'Agència és **difondre i sensibilitzar sobre els drets i els deures relacionats amb les dades de caràcter personal**. Amb aquesta finalitat, s'organitzen conferències, es publiquen guies de bones praxis i es realitzen reunions formatives amb els responsables de fitxers de dades, entre altres activitats.

DIFUSIÓ DELS PRINCIPIS DE PROTECCIÓ DE DADES

1. DIA EUROPEU DE PROTECCIÓ DE DADES 2018

En motiu del DIA EUROPEU DE LA PROTECCIÓ DE DADES, aquesta agència va publicar una guia sobre ***Els drets de la persona afectada en protecció de dades personals*** combinant el contingut d'aquests drets exposat a la normativa andorrana de protecció de dades amb les novetats introduïdes pel Reglament Europeu de protecció de dades (RGPD).

DIFUSIÓ DELS PRINCIPIS DE PROTECCIÓ DE DADES

2. L'AGÈNCIA ALS MITJANS

Alhora de difondre els principis de protecció de dades, els mitjans de comunicació suposen un excel·lent aliat. Aquesta és la raó per la que **l'Agència procura mantenir una bona relació i sempre està disposada a col·laborar amb aquests**. Durant l'any 2018 l'Agència ha participat:

24/01
Entrevista al Sr. Crespo per part de RTVA.

26/01
Entrevista al Sr. Crespo per part de CADENA SER.

26/01
Publicació de la Guia de Protecció de Drets al Diari ARA ANDORRA.

29/01
Entrevista al Sr. Crespo per part de RADIO ANDORRA.

30/04
Reportatge: "Què saben les xarxes socials de nosaltres" al 7DIES.

25/05
Entrevista al Sr. Crespo sobre el RGPD per part del Diari ARA ANDORRA.

13/06
Ressó sobre la Jornada del RGPD al DIARI D'ANDORRA, EL PERIÒDIC i al Diari BON DIA

24/12
Notícia relativa a la legalitat de demanar punts de la CASS als inquilins al diari BON DIA.

DIFUSIÓ DELS PRINCIPIS DE PROTECCIÓ DE DADES

3. ACCIÓ FORMATIVA:

Durant l'any 2018 es realitzaren **formacions tant a l'àmbit públic com al privat**. Concretament, es formà a oficials de Batllia i s'oferiren xerrades a la Universitat d'Andorra i a les Associacions del Comú d'Andorra la Vella.

A més a més, amb motiu de l'entrada en vigor del RGPD, s'organitzà conjuntament amb el Ministeri d'Afers Exteriors, una Jornada en la que participaren més de 180 professionals on s'explicaren les innovacions legislatives europees i la forma en la que les mateixes havien d'adaptar-se al nostre país.

LEGISLACIÓ EUROPEA

▶ EL RGPD

Entrada en vigor

Al maig de 2018 entrà en vigor el RGPD i suposà **l'adaptació a la nova normativa de moltes empreses que tractaven dades de residents de la UE**. En aquesta adaptació es buscà adaptar la legislació europea a la aparició de nous mètodes en tractament de dades.

Des de l'Agència es buscà **oferir una guia a tots aquells responsables de tractament afectats** pel canvi tant amb la organització de xerrades informatives, la publicació de guies o la resolució de consultes i dubtes presentats davant la mateixa.

EL RGPD

Aplicació a Andorra

En tant que país tercer, **Andorra no es veu en principi afectada de forma directa per les regulacions del Parlament de la Unió Europea**. Ara bé l'art. 3 .2 del RGPD disposa:

2. El present Reglament s'aplica al tractament de dades personals d'interessats residents a la Unió per part d'un responsable no establert a la Unió, quan les activitats de tractament estiguin relacionades amb:
 - a) l'oferta de béns o serveis a residents de la Unió Europea, independentment de si es requerirà pagament o no; o
 - b) el control del seu comportament, en la mesura que aquest es dugui a terme a la Unió.

Malgrat no correspon a aquesta agència interpretar aquest text legal, l'Agència andorrana de protecció de dades publicà una **Guia sobre la possible afectació a empreses andorranes de l'entrada en vigor del RGPD**. Actualment, l'Autoritat europea de Protecció de Dades està pendent de publicar la versió definitiva de la Guia 3/2018, en la que es donarà una interpretació oficial i detallada sobre l'àmbit d'aplicació del Reglament europeu a tercers estats.

LEGISLACIÓ EUROPEA

▶ EL CONSELL D'EUROPA

Estructura

El comitè consultiu de la Convenció 108 per a la protecció de persones respecte al tractament automatitzat de les dades de caràcter personal **s'ha reunit dues vegades en plenari**: al juny i al novembre a Estrasburg. En aquestes trobades es parlà principalment sobre la modernització

del Conveni 108, el tractament de dades en l'àmbit sanitari, la intel·ligència artificial, l'acció transfronterera de les autoritats policials i judicials i sobre el tractament i la protecció de dades en els mitjans de comunicació.

EL CONSELL D'EUROPA

Novetats

Durant el 2018, el Consell d'Europa ha aconseguit finalment **actualitzar el Conveni 108 per tal de modernitzar-ne les disposicions per adaptarles als nous reptes i tecnologies** que han aparegut desde la seva primera publicació (1981). El renovat conveni, anomenat Conveni 108+, reforça els principis rectors en protecció de dades i alhora introdueix noves garanties com el dret de l'interessat a no veure's sotmès a la presa de decisions automatitzades, el dret d'oposició i el dret de ser tutelat per una autoritat supervisora.

Alhora, el nou text inclou també **noves obligacions** per als responsables de tractament com ara la notificació de fuites de dades, la transparència o la minimització de riscos en el tractament de dades.

El Conveni 108+ es considera l'**eina bàsica per a oferir un nivell adequat de protecció en matèria de dades personals** i serà d'aplicació quan els 38 països signants n'hagin ratificat la modificació (Andorra signà el nou Protocol al Gener de 2019).

▶ **EL CONSELL D'EUROPA**

Publicacions

Publicacions 2018:

**Guia pràctica
sobre l'ús de
dades personals
en el sector
policial.**

**Opinió sobre la
compatibilitat de
l'acord de la
ICDPPC i el
Conveni 108+**

**Recomanació per
a la garantia de
Privacitat en els
mitjans de
comunicació**

**Intel·ligència
artificial i
protecció de
dades: reptes i
remeis.**

**Opinió sobre la
petició d'adhesió
de la República
de Kazakhstan.**

**Principis de
protecció de
dades i privacitat
aplicables a la
ICANN.**

FÒRUMS INTERNACIONALS

CONFERÈNCIA INTERNACIONAL

40ena edició de la **Conferència Internacional per a Supervisors en matèries de protecció de dades i privacitat** celebrada a Brussel·les, Bèlgica.

CONFERÈNCIA DE PRIMAVERA

28ena edició de la **Conferència de Primavera per a Autoritats de Protecció de dades** celebrada a Tirana, Albània.

XARXES I ASSOCIACIONS

L'Agència participa en l'**Associació de la Francofonia en Protecció de Dades (AFAPDP)** i la **Xarxa Iberoamericana de Protecció de dades (RIPD)**.

CONFERÈNCIA INTERNACIONAL

Brussel·les 2018

Centrada en la revolució digital que vivim i l'impacte que representa en la nostra societat, la conferència es centrà en com una **nova ètica digital era necessària per mantenir el respecte a la llibertat i la privacitat individual**.

Alhora, la conferència suposà la creació de un Grup de Treball sobre Intel·ligència Artificial i una declaració de principis ètics en aquest àmbit. Aquesta declaració enumera sis principis rectors que busquen la preservació dels drets humans en el desenvolupament d'intel·ligència artificial.

La conferència adoptà 5 resolucions:

- Resolució sobre les plataformes d'*e-learning*.
- Modificació de les normes i procediments de la Conferència Internacional
- Full de ruta per a la Conferència Internacional.
- Resolució sobre la col·laboració entre autoritats de protecció de dades i de les Agències de consum,
- Resolució sobre el cens de la Conferència.

CONFERÈNCIA DE PRIMAVERA

Tirana 2018

La conferència es centrà en el debat sobre la modernització del Conveni 108 que busca, entre d'altres, la **cooperació entre les parts implicades, la integració dels estàndards de protecció europeus a altres marcs reguladors.**

La conferència de Primavera aprovà la creació d'un Grup de Treball sobre el futur de la pròpia conferència.

Finalment, es discutí l'esborrany sobre la proposta de regular, promoure i reforçar la cooperació entre autoritats a través de compartir les seves experiències, tant en el marc dels països de la Unió Europea com amb països tercers afectats pel RGPD.

ASSOCIACIONS I XARXES

Associació de la Francofonia de Protecció de Dades (AFAPDP)

Associació amb la finalitat de **fomentar la cooperació internacional** entre autoritats, durant el 2018 la AFAPDP organitzà una taula rodona sobre xarxes socials i processos electorals.

Alhora, la AFAPDP recordà la resolució adoptada al 2007 sobre la propietat de les dades personals. D'acord amb la pròpia associació, les **dades personals són un element constituent de la persona** i per tant és necessari adoptar les mesures legislatives necessàries que en garanteixin la protecció en l'espai de la francofonia.

Aquestes regulacions han de permetre a l'interessat **exercir de forma plena els seus drets** i assegurar-ne un elevat nivell de control.

Xarxa Iberoamericana de Protecció de Dades (RIPD) 2018

En la seva trobada anual, la **RIPD va incidir en múltiples temes** com poden ser:

- els procediments d'adeqüació.
- la relació entre les autoritats de control i els subjectes obligats.
- la protecció de dades de menors.
- la protecció de dades i el principi de transparència.
- El paper de les xarxes, les organitzacions socials i de les associacions professionals en matèria de protecció de dades.
- la intel·ligència artificial.
- el *blockchain*.
- la privacitat "*BY-DESIGN*".

PERSPECTIVES I PRIORITATS DE L'AGÈNCIA

La principal prioritat de l'Agència són els drets dels ciutadans.

Així, la protecció efectiva d'aquests exigeix una doble vessant d'actuació: per una banda cal **conscienciar** als mateixos en **l'ús responsable de les seves dades** i dels drets que se li reconeixen; i, alhora, **vetllar** per a que **l'exercici d'aquests drets es faci amb totes les garanties**. Una valoració realista de les garanties que dóna qualsevol responsable de tractament de dades fa imprescindible analitzar què coneixen sobre els riscos que planteja el desenvolupament tecnològic i els nous serveis en Internet i com reaccionen davant ells.

Vivim en una època en la que cada setmana apareixen noves tecnologies que proposen nous tractaments de dades i que suposen un impacte en la nostra economia i la nostra societat. Cada vegada hi ha un **major volum d'informació que viatja per tot el món** i les autoritats de protecció de dades ens veiem en l'obligació de detectar nous riscos i actuar en defensa de la privacitat dels interessats. En aquest sentit, son especialment rellevants les modificacions legislatives dutes a terme a nivell europeu (Conveni 108+ i el RGPD) que tenen incidència directa sobre la legislació andorrana. Això comporta que una de les prioritats d'aquesta Agència sigui vetllar per l'adaptació i el compliment amb aquests texts a nivell del Principat.

A nivell intern, l'Agència busca donar resposta a les necessitats de la ciutadania i, en base a això, es responen les qüestions plantejades per aquesta, pels sectors empresarials, i especialment es duen a terme formacions i xerrades adreçades als més joves. No obstant això, i tenint en compte els recursos de que es disposen, **l'Agència es veu obligada a prioritzar les tasques quotidianes i definir objectius que consideri prioritaris arran de l'aparició de noves realitats que alterin l'estat del dret de protecció de dades** i vetllant pel compliment i respecte d'aquest dret fonamental, ja que les autoritats de protecció de dades suposen una de les garanties institucionals d'aquest.

La normalització de la cultura de la protecció de les dades personals no seria comprensible si no es busqués **iniciar als més joves en el coneixement dels seus drets i la conscienciació de la necessitat de protegir-los**, raó per la qual des de l'Agència segueix buscant noves formes d'incidir en aquest punt.

Per això segueixen sent objectius prioritaris per a l'Agència aconseguir una **conscienciació efectiva sobre la importància de la protecció de les dades personals**; disposar dels mitjans adequats que garanteixin una òptima prestació dels serveis; garantir i vetllar pel compliment de les exigències legals davant a qui els resultin d'aplicació, i la cooperació amb les institucions a fi d'aconseguir un marc jurídic harmonitzat i coherent.

ANNEX: DIA EUROPEU DE PROTECCIÓ DE DADES 2018.

 Agència Andorrana de Protecció de Dades

ELS DRETS DE LA PERSONA AFECTADA EN PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS

DRETS

En aquest document hem inclòs quins són els principals drets, el que preveu la normativa vigent i hem afegit un comparatiu amb les disposicions del nou Reglament Europeu que entrarà en vigor el proper de mes de maig i que, malgrat la no aplicabilitat automàtica al Principat, caldrà tenir present en les nostres actuacions de cara al futur.

És el parer d'aquesta agència que per poder exercir un dret, les persones l'han de conèixer i, per aquesta raó, hem cregut necessària la producció d'aquest document que esperem us sigui d'utilitat.

Amb motiu del Dia Internacional de la Protecció de dades personals, que se celebra cada any el 28 de gener, per iniciativa del Consell d'Europa, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades vol incidir en una de les qüestions cabdals per a les persones, quins drets tenen i com exercir-los.

DRETS

Els drets de les persones en matèria de protecció de dades són: el dret d'informació, d'accés, de rectificació, de supressió i d'oposició. A més, en el nou Reglament europeu hi trobem dos aspectes nous d'aquests drets: el dret a la portabilitat i a l'oblit.

ELS DRETS DE LA PERSONA AFECTADA EN PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS

L'exercici dels drets recollits a continuació ha de ser **senzill, visible i accessible pels interessats i no pot sotmetre's**, per part del responsable del fitxer, **a cap formalitat, ni al pagament** per la persona interessada de les despeses que hi puguin correspondre. Ara bé, el nou Reglament Europeu ha introduït la possibilitat de cobrar excepcionalment en aquells casos en què es tracti de peticions infundades o excessives per repetitives. En aquests casos només podran cobrar-se les despeses reals de gestió de la documentació, és a dir, el responsable no en pot treure benefici.

Aquests drets s'exerceixen mitjançant la **petició escrita** de la persona interessada o via petició electrònica que acrediti o deixi constància de l'exercici del dret.

Són drets **personalíssims** i són exercits pel mateix interessat o el seu representant (el responsable haurà de demostrar que ha comprovat la identitat de la persona i que es correspon amb l'interessat o el seu representant).

Els drets d'accés, rectificació, oposició o supressió són drets independents, de tal manera que l'exercici d'un no és requisit previ per a l'exercici d'un altre.

A més, el reglament europeu afegeix més característiques:

- ➔ Es pot comptar amb col·laboradors en un contracte de prestació de serveis per tal de fer front a l'exercici de drets.
- ➔ En casos especialment complexos es podrà demanar a l'interessat que especifiqui sobre quines dades vol exercir els seus drets.
- ➔ El termini per resoldre serà d'un mes, prorrogable fins a dos mesos en casos de sol·licituds complexes en tot cas caldrà informar a l'interessat de la pròrroga durant el primer mes.

ELS DRETS DE LA PERSONA AFECTADA EN PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS

1 DRET D'INFORMACIÓ

En el moment de la recollida de les dades, la persona interessada té dret a ser informada per part del responsable del tractament o del seu representant, de manera clara, expressa, precisa i inequívoca...

4 DRET DE SUPRESSIÓ

La persona interessada té dret a sol·licitar al responsable del tractament que les dades que són objecte de tractament se suprimeixin...

2 DRET D'ACCÉS

La persona interessada té dret a ser informada de manera intel·ligible pel responsable del tractament de...

3 DRET DE RECTIFICACIÓ

Qualsevol persona interessada té dret a sol·licitar al responsable del tractament que les dades que són objecte de tractament es corregeixin si són errònies...

5 DRET D'OPOSICIÓ

Qualsevol persona té dret a oposar-se a què les seves dades siguin objecte de tractament per part d'un responsable que no hagi obtingut les dades directament de la persona interessada...

1 DRET D'INFORMACIÓ

REGLAMENT UNIÓ EUROPEA AFEGEIX:

- ➔ El consentiment ha de ser per escrit.
- ➔ A més, el responsable haurà d'informar de:

- Base jurídica tractament
- Interessos legítims perseguits
- Possibles transferències internacionals
- Termini de conservació de les dades
- Possibilitat de sol·licitar la portabilitat, a retirar el consentiment i a reclamar davant l'Agència de Protecció de Dades, en tot moment.
- Dades de contacte del delegat de PD si n'hi ha

QUÈ CAL FER?

- ➔ Revisar els mecanismes de recollida de consentiment per tal que s'adaptin a les noves obligacions.
- ➔ Revisar les clàusules informatives per tal d'assegurar-ne l'exhaustivitat i la màxima protecció per a l'interessat.

LA LEGISLACIÓ ANDORRANA ESTABLEIX:

En el moment de la recollida de les dades, la persona interessada té **dret a ser informada** per part del responsable del tractament o del seu representant, de manera clara, expressa, precisa i inequívoca de:

- a) la **identitat** del responsable del tractament i, si escau, del seu representant
- b) la **finalitat** del tractament del qual seran objecte les dades sol·licitades
- c) dels **destinataris** o del tipus de destinataris de les dades
- d) del caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que se li plantegin i del **dret a no atorgar el consentiment** per al tractament de les dades així com les conseqüències de no atorgar-lo
- e) l'**existència dels drets** d'accés, rectificació, oposició i supressió de les seves dades, i de com pot exercir-los

El consentiment de la persona interessada s'ha obtenir informant-la clarament de tal manera que sàpiga i entengui inequívocament la finalitat i els usos als quals es destinaran les seves dades objecte de recollida. Si s'utilitzen qüestionaris o altres impresos per a la recollida de les dades personals, han de consignar clarament, detalladament i de manera llegible la informació ressenyada als epígrafs anteriors. Així com el consentiment de la persona interessada.

Es obligació del responsable del tractament **conservar el suport que contingui i demostrï l'acompliment del deure d'informar**. Per a la consecució d'aquest objectiu, pot utilitzar, també, mitjans informàtics o telemàtics. En particular, pot escanejar la documentació en suport paper, sempre que pugui demostrar que en l'automatització no s'ha produït cap alteració dels suports originals.

En cas de **dubte** de la prova de l'existència del consentiment de la persona interessada, la **responsabilitat recau sobre el responsable del tractament**.

2 DRET D'ACCÉS

REGLAMENT UNIÓ EUROPEA AFEGEIX:

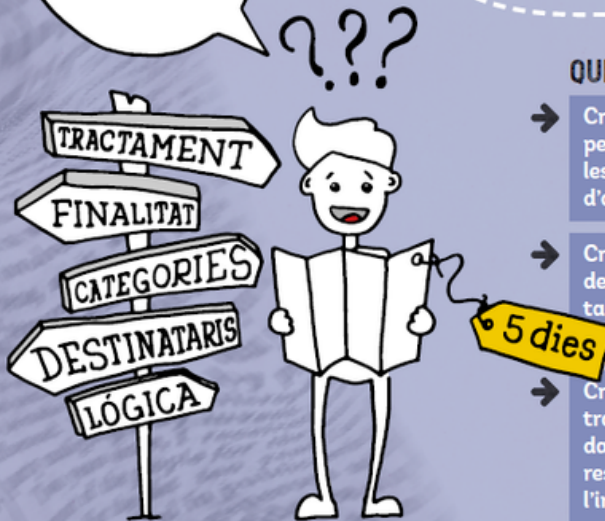
→ Creació del dret a la portabilitat:

Forma avançada del dret d'accés que implica que l'interessat té dret a rebre les seves dades personals per tal de transmetre-les a un nou responsable, en el supòsit que:

- es tracti d'un tractament de dades basat en una relació contractual o en el consentiment.
- el tractament sigui automatitzat
- les dades van ser donades pel propi interessat i tracten només d'aquest.

El dret a la portabilitat també inclou el dret a què, de ser possible, siguin els propis responsables qui intercanviïn les dades a petició de l'interessat.

DADES
nformació

QUÈ CAL FER?

- Crear un sistema efectiu i àgil per a la recepció i la gestió de les peticions d'exercici del dret d'accés.
- Crear/modificar els mecanismes de resposta al dret d'accés per tal de donar resposta de forma efectiva a les peticions.
- Crear mecanismes per a la transferència automàtica de dades personals a altres responsables si així ho sol·licita l'interessat.

LA LEGISLACIÓ ANDORRANA ESTABLEIX:

Qualsevol persona interessada té dret a ser informada de manera intel·ligible pel responsable del tractament de:

- l'existència o de la inexistència del tractament de dades que l'afecti,
- de les dades objecte de tractament i el l'origen de les mateixes,
- sobre la finalitat del tractament o dels tractaments,
- les categories de dades a què es refereixen,
- els destinataris o tipus de destinataris als quals es comuniquen aquestes dades, i
- també té dret a conèixer la lògica utilitzada en els tractaments automatitzats.

El responsable del tractament ha d'informar a la persona interessada dins un termini màxim de cinc dies hàbils, a comptar del moment en què rebí la sol·licitud escrita i signada de la persona interessada i ho farà a través del suport que consideri més oportú (ex: visualització directa de les dades, enviament en format imprès, etc.) de tal manera, però, que la informació sigui llegible i intel·ligible. Tota denegació a l'accés a les dades l'ha de comunicar el responsable, de manera expressa, a la persona interessada, per escrit i de forma motivada en el mateix termini. Aquesta denegació o una comunicació defectuosa poden ser recorregudes davant l'Agència.

Exercici del dret d'accés

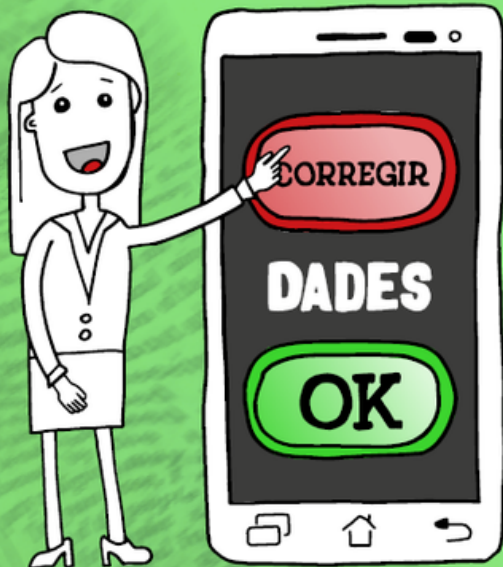
- Tràmit gratuït
- Sol·licitud sempre per escrit
- Dret personalíssim: només pot exercir-lo l'interessat o el seu representant.

Els responsables de fitxers de naturalesa pública poden rebutjar l'exercici del dret d'accés quan considerin que pugui posar en perill la seguretat pública, les actuacions administratives destinades a assegurar el compliment de les obligacions tributaries, la prevenció o persecució d'infraccions administratives; la prevenció o persecució d'infraccions penals o l'interès públic o del mateix interessat.

3 DRET DE RECTIFICACIÓ

REGLAMENT UNIÓ EUROPEA AFEGEIX:

- **Dret a la limitació del tractament:**
 Malgrat no sigui exclusiu del dret de rectificació (essent també aplicable al dret d'oposició) el reglament preveu que els interessats poden **solicitar que mentre no es resolgui el tràmit de rectificació, no s'apliqui sobre les dades el tractament que normalment correspondria**. S'apliquen en aquest cas els mateixos terminis i procediments d'exercici que a la resta de drets.
- Mentre duri la limitació, el responsable només podrà tractar-les si: disposa del consentiment de l'interessat, per a poder formular o defensar-se davant reclamacions, per protegir els drets d'altri i per raons d'interès públic.

QUÈ CAL FER?

- Revisar els mecanismes per a la recepció i la gestió de sol·licituds de rectificació.
- Crear un sistema de notificació efectiu davant possibles sol·licituds de limitació de tractament.

LA LEGISLACIÓ ANDORRANA ESTABLEIX:

Qualsevol persona interessada té **dret a sol·licitar al responsable del tractament que les dades que són objecte de tractament es corregeixin si són errònies**. Per a l'exercici d'aquest dret, el responsable pot sol·licitar a la persona interessada que aportï els **documents** necessaris per acreditar la correcció i la realitat de les noves dades, i pot rebutjar la sol·licitud si aquests documents no han estat aportats per l'interessat o no acrediten la realitat de les noves dades.

En qualsevol cas, el responsable del tractament ha de **comunicar** a la persona interessada la denegació de la sol·licitud, o la correcció efectiva de les dades, en un **període màxim d'un mes**, des del moment en què disposi de la totalitat de la documentació necessària per comprovar la realitat i la correcció de les noves dades. La denegació de la sol·licitud s'ha de **contestar per escrit i s'ha d'explicar**, i es pot recórrer davant l'Agència Andorrana de Protecció de Dades. Si les dades que són objecte de rectificació s'han comunicat prèviament, el responsable del tractament té l'**obligació de notificar la rectificació al destinatari a qui s'han comunicat**, i aquest darrer, si manté el tractament, també n'ha de dur a terme la rectificació.

Exercici del dret d'accés

- Tràmit gratuït
- Sol·licitud sempre per escrit
- Dret personalíssim: només pot exercir-lo l'interessat o el seu representant.

Els responsables de fitxers de naturalesa pública poden **rebutjar l'exercici del dret de rectificació** quan considerin que pugui posar en perill la seguretat pública, les actuacions administratives destinades a assegurar el compliment de les obligacions tributaries, la prevenció o persecució d'infraccions administratives; la prevenció o persecució d'infraccions penals o l'interès públic o del mateix interessat.

4 DRET DE SUPRESSIÓ

CREACIÓ DEL DRET A L'OBLIT:

- Es podrà demanar la supressió de dades quan:
- les dades ja no siguin necessàries per la finalitat perseguida,
 - revocació del consentiment
 - oposició de l'interessat
 - tractament il·legítim de les dades
 - complir una obligació legal.

Si les dades s'han fet públiques, el responsable haurà d'adoptar mesures raonables per informar de la supressió.

El dret a l'oblit s'exceptuarà quan entri en joc el dret a la llibertat d'expressió o d'informació, pel compliment d'obligacions legals, per finalitats d'interès públic o per a la formulació, exercici o defensa de reclamacions.

QUÈ CAL FER?

- Crear un sistema efectiu i àgil per a la recepció i la gestió de les peticions d'exercici del dret de supressió.
- Disposar de mecanismes que assegurin la eliminació de les dades fetes públiques.

LA LEGISLACIÓ ANDORRANA ESTABLEIX:

Qualsevol persona interessada té dret a sol·licitar al responsable del tractament que les dades que són objecte de tractament se suprimeixin.

El responsable del fitxer disposa d'un termini màxim d'un mes, a comptar del moment en què rebí la sol·licitud de la persona interessada, per comunicar-li la supressió efectiva de les dades o la denegació de la seva sol·licitud, que haurà de fer-se per escrit i explicar-se. Davant la denegació es podrà recórrer davant la jurisdicció competent.

La resolució té per efecte el bloqueig de les dades personals, que s'han de conservar únicament per a la disposició de les administracions públiques i dels tribunals amb l'objecte d'atendre les possibles responsabilitats relatives al tractament, durant el termini de prescripció de les dades. Esgotat el termini, se suprimiran. Si les dades que són objecte de supressió s'han comunicat prèviament, el responsable del tractament té l'obligació de notificar la supressió al destinatari a qui s'han comunicat, i aquest darrer, si manté el tractament, també n'ha de dur a terme la supressió.

Exercici del dret d'accés

- Tràmit gratuït
- Sol·licitud sempre per escrit
- Dret personalíssim: només pot exercir-lo l'interessat o el seu representant.

El responsable pot denegar aquest dret de supressió en els supòsits següents:

- quan la conservació de les dades sigui necessària per al responsable del tractament;
- quan sigui necessària per al compliment de les finalitats legítimes del responsable, dins dels terminis màxims que, d'acord amb la normativa vigent, siguin aplicables;
- quan la conservació sigui necessària en virtut de les relacions jurídiques o de les obligacions contractuals existents entre la persona interessada i el responsable, o per al cas de possibles reclamacions judicials o extrajudicials o obligacions administratives derivades d'aquestes relacions jurídiques o obligacions contractuals.

5 DRET D'OPOSICIÓ

REGLAMENT UNIÓ EUROPEA AFEGEIX:

Decisions individuals automatitzades:

Tothom té dret a no veure's sotmès a una decisió que produeixi efectes jurídics sobre ella o que l'afecti de manera significativa, que es basi únicament en un tractament automatitzat de dades destinat a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat,

Excepte si la decisió:

- Adoptada en el marc de la celebració d'un contracte
- Autoritzada per una llei que estableixi mesures per protegir l'interès legítim de l'interessat.

QUÈ CAL FER?

Evitar la presa de decisions automatitzades sempre que sigui possible.

Habilitar sistemes efectius per a informar als interessats de la comunicació de dades.

Crear un sistema efectiu i àgil per a la recepció i la gestió de les peticions d'exercici del dret de supressió.

LA LEGISLACIÓ ANDORRANA ESTABLEIX:

Qualsevol persona té dret a oposar-se a què les seves dades siguin objecte de tractament per part d'un responsable que no hagi obtingut les dades directament de la persona interessada.

A aquests efectes, quan el destinatari de dades de caràcter personal sigui objecte d'una comunicació de dades per part d'un responsable del tractament haurà d'informar la persona interessada, en un termini de 15 dies, de circumstàncies com ara la identitat del nou responsable i la de l'emissor de les dades, la finalitat del tractament, els destinataris o tipus de destinataris i de l'existència de drets d'accés, rectificació i supressió de les seves dades i com pot exercir-los.

En un termini màxim d'un mes des del moment en què la persona interessada hagi estat informada de les circumstàncies anteriors, aquesta persona pot exercir el seu dret d'oposició, sol·licitant al nou responsable del tractament la supressió de les seves dades. Si al final d'aquest termini no ha exercit el seu dret d'oposició, s'entén que consent al tractament per part del nou responsable.

La denegació al dret d'oposició s'ha de contestar per escrit, i s'ha d'explicar; i es pot recórrer davant la jurisdicció competent.

Exercici del dret d'accés

- Tràmit gratuït
- Sol·licitud sempre per escrit
- Dret personalíssim: només pot exercir-lo l'interessat o el seu representant.

Excepcions a l'exercici del dret d'oposició, en general.

No es pot exercir el dret d'oposició quan la comunicació de dades, quan:

- sigui necessària per al compliment de les finalitats i les funcions dels registres públics expressament regulats
- es faci en compliment d'una norma vigent, o per al compliment d'una norma vigent
- sigui necessària per al compliment d'obligacions contractuals establertes entre la persona interessada i el responsable del tractament, o sigui necessària per al compliment, el desenvolupament i el control d'altres relacions jurídiques que hi puguin haver entre la persona interessada i el responsable del tractament
- sigui necessària per preservar l'interès vital de la persona interessada i sigui requerida per una ordre judicial.

Els responsables de fitxers de naturalesa pública poden rebutjar l'exercici del dret de rectificació quan considerin que pugui posar en perill la seguretat pública, les actuacions administratives destinades a assegurar el compliment de les obligacions tributaries, la prevenció o persecució d'infraccions administratives; la prevenció o persecució d'infraccions penals o l'interès públic del mateix interessat.

